

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 3. mai 2021

Sak

2020/0691 Kiwanis International District Norden – org.nr. 983 757 189 – klage over avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

Kiwanis International District Norden (klager) søkte 27. august 2019 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2018 på vegne av seg selv og sine underledd. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 665 780 kroner etter forenklet modell.

Lotteritilsynet avsto søknaden 3. desember 2019, med den begrunnelse at organisasjonen er lukket. Det vises blant annet til at nye medlemmer må anbefales eller inviteres av eksisterende medlemmer og at styrene basert på avstemning avgjør om medlemskap innvilges.

Klager påklaget vedtaket 23. desember 2019. Klager viser til at grunnlaget for Lotteritilsynets vurdering synes å være informasjon fra organisasjonens forskrifter som er endret. Det vises til at klager på styremøte 4. mai 2019 vedtok å endre sine forskrifter og allmenne råd til en ordlyd som definerer organisasjonen som åpen og som ikke stiller spesielle krav til medlemskap, at lovkomiteen utarbeider en mal for nye forskrifter og allmenne råd for klubbene med teksten «[k]lubben har ingen spesielle krav/betingelser for klubbmedlemskap», og at vedtakene skal fremmes for endelig behandling på organisasjonens årsmøte 7. september 2019. I protokollen fra årsmøtet 7. september 2019 står det at årsforsamlingen godkjente at Kiwanis International District Norden som administrasjonsorgan definerer seg som åpen, og at dette nedfelles i organisasjonens forskrifter og allmenne råd. Administrasjonen fikk også fullmakt til å utarbeide en mal for klubbenes forskrifter og allmenne råd til hjelp for klubbene for å definere seg som åpne. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 15. september 2019 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

I forskriften § 3 tredje ledd bokstav c fremgår det at det ikke gis kompensasjon for «organisasjoner som er lukket, det vil si organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig.»

Organisasjonen må oppfylle kravene i forskriften både på søknadstidspunktet og utbetalingstidspunktet, jf. forskriften § 5 andre ledd.

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Kiwanis International District Norden sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 3. desember 2019 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon.

Det gis ikke kompensasjon til «organisasjoner som er lukket, det vil si organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig.» I høringsnotat 11. desember 2017 om «Ny forskrift om merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner» punkt 2.4.4 har Kulturdepartementet uttalt følgende om formålet og praktiseringen av forskriften § 3 tredje ledd bokstav c:

«[f]ormålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet. I forslag til nytt regelverk om Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner heter det at «lukkede organisasjoner er ikke åpne for allmennheten og skal ikke motta tilskudd. Det innebærer eksempelvis at organisasjoner der eksisterende medlemmer skal godkjenne nye medlemmer ikke regnes som støtteberettiget», jf. høringsnotat av. 16. august punkt. 3.2.3. Departementet legger opp til at lukkede organisasjoner ikke skal motta kompensasjon. Lukkede organisasjoner defineres her som organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig. Slike organisasjoner kjennetegnes ved at nye medlemmer må anbefales eller inviteres av eksisterende medlemmer og eventuelt at nye medlemmer må kunne vise til visse kvalifikasjoner som godt omdømme ol.»

Det følger videre av forskriften § 5 andre ledd at organisasjonene som søker om merverdiavgiftskompensasjon må oppfylle kravene i forskriften både på søknadstidspunktet og utbetalingstidspunktet.

Klager hadde på søknadstidspunktet regler om at medlemmer måtte anbefales eller inviteres av eksisterende medlemmer og at styrene basert på avstemning skulle avgjøre om medlemskap ble innvilget. Det fremgikk av klagers hjemmeside at hovedregelen var at man måtte introduseres av et medlem og at vedkommende medlem måtte sende søknad om medlemskap på vegne av den aktuelle personen. Medlemskap kunne også oppnås etter invitasjon eller ved overføring fra en annen Kiwanisklubb etter flertallstemme i styret. Lotteritilsynets stikkprøvekontroll av

vedtektene og hjemmesidene til underleddene, viser at de hadde de samme betingelsene for medlemskap.

Det fremgår av klagen at organisasjonen på styremøtet 4. mai 2019 vedtok å endre sine forskrifter og allmenne råd til en ordlyd som definerer organisasjonen som åpen og som ikke stiller noen spesielle krav til medlemskap, og at lovkomiteen skal utarbeide en mal for nye forskrifter og allmenne råd for klubbene med teksten «[k]lubbene har ingen spesielle krav/betingelser for klubbmedlemskap». Vedtakene ble fremmet for endelig behandling og vedtatt på organisasjonens årsmøte 7. september 2019. Endrede forskrifter og allmenne råd for klubbene er datert 1. oktober 2019.

Lotterinemnda legger til grunn at endringene trådte i kraft først ved de endrede forskriftene og allmenne rådene av 1. oktober 2019. Ettersom det er forholdene på søknadstidspunktet som er avgjørende, kan ikke endringene tillegges vekt i vurderingen av om den aktuelle søknaden skal innvilges.

Lotterinemnda vil på denne bakgrunn vurdere om organisasjonen ut ifra vedtektene og praksisen til klager som gjaldt på søknadstidspunktet, var å anse som lukket.

Det fremgår av klagers forskrifter og allmenne råd § 3 at organisasjonens hovedformål er å arbeide med humanitære aktiviteter, fortrinnsvis med fokus på barn og unges oppvekstsvilkår. I tillegg utøves andre helserelaterte aktiviteter rettet mot aktuelle grupper, som eksempelvis eldre og funksjonshemmede. Ifølge egenerklæringsskjemaet er formålet å arbeide aktivt for barn og unge, gjennom humanitære aktiviteter/aksjoner og prosjekter søker klager å bidra til å forbedre svake gruppers livssituasjon.

Selv om klager anfører at organisasjonen er åpen og utfører frivillig arbeid utad, fremstod klager på søknadstidspunktet som en lukket organisasjon med virksomhet som ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig. Klagers hjemmeside, og vedtektene og hjemmesidene til underleddene hadde detaljerte kriterier og regler for hvem som kunne bli medlem, blant annet at nye medlemmer måtte anbefales fra eksisterende medlemmer, og at det var styret som godkjente nye medlemmer etter søknad. At det stilles krav om anbefaling eller invitasjon fra eksisterende medlemmer, ble i høringsnotatet uttrykkelig nevnt som et eksempel på forhold som tilsier at en organisasjon anses som lukket, og Lotterinemnda legger derfor stor vekt på dette. Etter Lotterinemndas syn er det ikke noe i klagers formål eller virke som tilsier at det er naturlig å ha slike kriterier for medlemskap, se Lotterinemndas vedtak i sak 2020/690.

På bakgrunn av dette har Lotterinemnda kommet til at klager ikke var åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig, og klager var dermed en lukket organisasjon på søknadstidspunktet. Klager er følgelig ikke kompensasjonsberettiget.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk